

Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období – ročník:	2. období – 5. ročník
Učební texty:	Český jazyk pro 4. ročník I. část (Fortuna) , Český jazyk pro 4. ročník II. část (Fortuna) Český jazyk pro 5. ročník I. část (Fortuna) , Český jazyk pro 5. ročník II. část (Fortuna) Čítanka pro 5. ročník (Alter)

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2.období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
4. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
6. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
7. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
8. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
9. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
10. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

11. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
12. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
13. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
14. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
15. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

16. *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
17. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
18. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
19. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
21. *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
22. *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
23. *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

- k dalšímu rozvoji techniky čtení, čtení s porozuměním, se správnou intonací, k zvládnutí techniky tichého čtení;
- k porozumění různých druhů psaných i mluvených jazykových projevů, poznávání záměrů autora, hlavní myšlenky;
- k tvořivé práci s textem;
- k rozvíjení zájmu o četbu a další kulturní prožitky;
- k osvojování srozumitelného vyjadřování formou vypravování na dané téma, formou jednoduchého popisu;
- k rozvíjení forem společenského styku;
- k využívání různých zdrojů informací-slovníky, encyklopedie;
- k rozpoznání slovních druhů ohebných i neohebných;
- ke správnému skloňování podstatných jmen rodu středního, ženského i mužského;
- k zařazování podstatných jmen ke vzorům a správnému psaní i/y v koncovkách podstatných jmen;
- k poznávání slovesných tvarů jednoduchých a složených;
- k určování druhů přídavných jmen;
- k poznávání základní větné skladební dvojice;
- k správnému psaní i/y v příčestí minulém.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Odkazy
MLUVNICE				
Opakování učiva, slovní druhy neohebné				září
<p>OVO 12: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>OVO 13: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>OVO 18: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí správně napsat a odůvodnit tvrdé a měkké i/y v kořenech slov na základě znalosti řady vyjmenovaných slov - rozpozná ohebné a neohebné druhy slov 	<p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Slovní druhy ohebné</p> <p>Slovní druhy neohebné</p> <p>Předložky a předpony (mimo s,z,vz)</p>		
Skloňování podstatných jmen				říjen – leden
<p>OVO 13</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí určit rod, číslo a pád podstatných jmen - skloňuje podstatná jména rodu středního ve všech pádech - přiřazuje podst.jm. rodu stř. ke vzorům 	<p>Podstatná jména – rod, číslo, pád</p> <p>Skloňování podstatných jmen rodu středního</p> <p>Zařazování ke vzorům</p>	<p><u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
<p>OVO 13</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skloňuje podst.jm. rodu ženského ve všech pádech - přiřazuje podst. jm. rodu ženského ke vzorům 	<p>Skloňování podstatných jmen rodu ženského, zařazování ke vzorům</p>	<p><u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
<p>OVO 13</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skloňuje podst. jm. rodu mužského ve všech pádech - rozliší rod mužský životný 	<p>Skloňování podstatných jmen rodu mužského</p> <p>Rod mužský životný a neživotný</p>	<p><u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>a neživotný</i> - <i>přiřazuje podst. jm. rodu mužského ke vzorům</i> 	Zařazování ke vzorům Shrnutí a procvičování učiva o podstatných jménech		
Slovesa				únor
OVO 13 OVO 18	<ul style="list-style-type: none"> - <i>poznává slovesa v textu</i> - <i>umí určit osobu, číslo, čas a způsob (mimo podm.)</i> - <i>rozliší slovesný tvar jednoduchý a složený</i> - <i>pozná zvratný tvar slovesa</i> 	Slovesa – osoba, číslo, čas Zvratná slovesa Slovesné tvary jednoduché a složené Úvod do soustavy slovesných způsobů (ne podmiňovací způsob)	<u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Skladba věty, základní skladební dvojice				březen
OVO 15: <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>určí základní skladební dvojici</i> - <i>dokáže graficky znázornit vztahy a závislosti některých členů ve větě</i> 	Skladba věty - podmět a přísudek Podmět - holý, rozvitý, nevyjádřený, několikanásobný Grafické znázornění větných členů	<u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Shoda podmětu s přísudkem				duben
OVO 15 OVO 18 OVO 19: <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umí správně doplnit i/y v přičestí minulém v jednoduchých případech</i> 	Shoda podmětu s přísudkem Koncovky v přičestí minulém v jednoduchých případech Shoda s nevyjádřeným podmětem a se skladebnou skupinou v podmětu (několikanásobný podmět)	<u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Přídavná jména, vlastní jména.				květen
OVO 13	<ul style="list-style-type: none"> - <i>pozná druhy přídavných jmen</i> - <i>umí správně napsat</i> 	Druhy přídavných jmen Vlastní jména národností a víceslovné názvy států,	<u>OSV I Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení	

	<i>vlastní jména národností, států, zkratky, názvy uměleckých děl, novin a časopisů</i>	zkratky, názvy uměleckých děl, novin, časopisů	dovedností zapamatování	
Souvětí, opakování učiva.				červen
<p>OVO 12</p> <p>OVO 16: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>OVO 17: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí určit větu hlavní a větu vedlejší - zvládá psaní mě-mně, vě-vje, bě- bje v jednoduchých případech - umí určit počet vět v souvětí, najít spojovací výrazy, napsat vzorec souvětí - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat 	<p>Stavba souvětí, spojovací výrazy, vzorec souvětí</p> <p>Věta hlavní (řídící), věta vedlejší (závislá).</p> <p>Pravopis mě-mně, vě-vje, bě-bje.</p> <p>mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace</p>	<p><u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
SLOH				
Formy společenského styku				září – listopad
<p>OVO 3: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>OVO 4: reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí telefonovat - srozumitelně a jasně se vyjadřuje - umí napsat telegram, pohled a dopis 	<p>Telefonický rozhovor</p> <p>Jasně a srozumitelně vyjadřování</p> <p>Požádání o pomoc, omluva, přání</p> <p>Telegram, dopis, pohled</p> <p>žánry písemného projevu – e-</p>	<p><u>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly</p> <p><u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	

<p>OVO 7: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>OVO 8: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>OVO 9: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>OVO 14: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>OVO 17: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku 	mail, elektronický formulář		
Vypravování				prosinec – leden
<p>OVO 3</p> <p>OVO 4</p> <p>OVO 7</p> <p>OVO 8</p> <p>OVO 9</p> <p>OVO 10: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p> <p>OVO 11: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyprávět zážitek, příběh písemnou i ústní formou - umí vyprávět podle osnovy a také sám osnovu sestavit 	Vypravování Osnova vypravování	<p><u>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly</p> <p><u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	

vícevýznamová OVO 14 OVO 17				
Pozvánka				únor
OVO 3 OVO 4 OVO 7 OVO 8 OVO 9 OVO 11 OVO 14 OVO 17	- <i>umí správně napsat pozvánku na různé společenské akce</i>	Pozvánka	<i>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly <i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Popis				březen – duben
OVO 2: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává OVO 3 OVO 4 OVO 7 OVO 8 OVO 9 OVO 11 OVO 14 OVO 17	- <i>umí na přiměřené úrovni popsat pracovní postup, zvíře, věc, osobu</i> - <i>používá a chápe osnovu</i> - <i>rozpoznává podstatné a nepodstatné informace v popisu</i>	Popis pracovního postupu Popis zvířete, věci, osoby Podstatné a nepodstatné informace v popisu Osnova k popisu	<i>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly <i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč slov, dovednosti pro sdělování verbální	
Zpráva a oznámení				květen
OVO 3 OVO 7 OVO 8 OVO 9 OVO 11 OVO 14	- <i>umí sestavit zprávu a oznámení</i>	Zpráva a oznámení Úprava psaného textu	<i>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly <i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč slov, dovednosti pro sdělování verbální	

OVO 17				
Inzerát				červen
OVO 3 OVO 9	- <i>umí napsat a podat inzerát</i>	Inzerát	<i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč slov, dovednosti pro sdělování verbální	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
Próza-dobrodružná literatura				září – prosinec
OVO 1: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas OVO 2 OVO 4 OVO 7 OVO 8 OVO 10 OVO 20: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je OVO 21: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma OVO 22: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů OVO 23: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- <i>snaží se správně a výrazně číst</i> - <i>umí užít přímé řeči v dramatinaci krátkých textů</i> - <i>je schopen volně reprodukovat přečtený text</i> - <i>dokáže sestavit osnovu přečteného textu</i> - <i>umí v textu vyhledávat informace a zaznamenávat je</i>	Četba s přirozenou intonací a správným přízvukem Přímá řeč v dramatinaci textu Reprodukce textu Osnova krátkého textu	<i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Literární žánry				leden – březen
OVO 1 OVO 2	- <i>rozliší různé literární žánry</i>	Různé literární žánry Hlavní umělecké obory	<i>OSV 8 Komunikace</i> – řeč těla, řeč zvuků a slov,	

<p>OVO 4 OVO 6: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě OVO 7 OVO 8 OVO 20 OVO 21 OVO 22 OVO 23</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v hlavních uměleckých oborech - zná pojmy spisovatel a ilustrátor - zná některé významné osobnosti české literatury, hudby a výtvarného umění - umí vyhledávat a zaznamenávat si informace z textu o významných osobnostech - umí rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích 	<p>Významné osobnosti české literatury, hudby a výtvarného umění Manipulativní komunikace reklamy</p> <p>čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů</p>	<p>dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	
Různé druhy prózy, poezie				duben – červen
<p>OVO 1 OVO 4 OVO 7 OVO 8 OVO 20 OVO 21 OVO 22</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje bajku, pověst, pohádku, povídku, poezii, prózu, lyriku, epiku - umí užít přímé řeči v drammatizaci krátkých textů - čte text za účelem získání 	<p>Próza – bajka, pověst, pohádka, povídka Poezie – lyrika, epika, rým, verš, sloka, přirovnání, hádanka, říkanka básně Studijní čtení naučných textů Dramatizace textu</p>	<p>OSV 8 Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	

OVO 23	<i>informací</i> - <i>chápe pojmy báseň, rým, verš, sloka, přirovnání, hádanka, říkanky</i> - <i>výrazně recituje básně, přednáší literární texty (jednoduché)</i> - <i>vyjádří vztah mezi názvem a obsahem textu, mezi textem a jeho ilustrací</i> - <i>poslouchá literární texty</i>	Název, obsah a ilustrace Recitace básní, přednes literárních textů Poslech literárních textů		
---------------	--	--	--	--